Restauratoru biedrības avize

2018. gada septembris Nr. 74

Sveicam Latvijas Restauratoru biedrības Goda Balvas ieguvējus!!!

• Goda balvu piešķir LRB biedram vai biedru grupai (kolektīvam) par nozīmīgiem sasniegumiem kultūras mantojuma aizsardzības teorijā un praksē.

• Priekšlikumus Goda balvas piešķiršanai var izvirzīt: fiziskas personas, LRB biedri vai biedru grupa; juridiskas personas kā muzeji, arhīvi, VKPAI un citi.

RONALDAM LŪSIM - par Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijas darbu vadīšanu

INDRAI TUŅAI - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

DACEI PĀŽEI - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

AĪDAI PODZIŅAI - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

KĀRLIM RUBENIM - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

KASPARAM BURVIM - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

ALVIM MELBĀRDIM - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

VIESTURAM ILSUMAM - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

MIKUM DZENĪTIM - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

LAURAI KRISTLĪBAI - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

ULDIM SKANIM - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

IMANTAM LANCMANIM - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

DACEI ČOLDEREI - par dalību Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijā

GUNITAI ČAKAREI - par ilggadēju ieguldījumu jauno restauratoru apmācībā

ROBERTAM VECUMAM-VECO - par veiksmīgu ideju ģenerēšanu vēsturisko liecību saglabāšanā un ieguldījumu Latvijas kultūras un arhitektūras pieminekļu saglabāšanā

NATĀLIJAI KURGANOVAI - par nozīmīgu un profesionālu ieguldījumu stājgleznieciības restaurācijā un kultūras mantojuma saglabāšanā

Cieņā
Goda Balvas komiteja: Ieva Liepa, Ilze Bula, Liene Muceniece

Subjektīvs skatījums uz objektīvi labu pasākumu:
pieredzes apmaiņas brauciens uz Vāciju.

Ikgadējais Latvijas Restauratoru biedrības (LRB) organizētais pieredzes apmaiņas brauciens. Man – pirmā reize, kad devos ilgākā ceļojumā kopā ar LRB. Savā ziņā uztraucos, jo, zināms: ja pirmais iespaids nav labs, tad tālāk grūti izmainīt izveidojušos viedokli. Bet, esot biedrībā, gribās taču arī turpmāk, uzzinot, ka „LRB brauc uz...", ar prieku iekliegties: „Jāaaa!", nevis skeptiski paraustīt plecus.

Tad nu braucu arī. Ceļš noteikti bija domāts pacietības izkopšanai. Lai arī ar daudzajām tehniskajām pauzēm, pusdienām un nakšņošanu Poznaņas viesnīcā, tomēr nosēdēt autobusā gandrīz pusotru dienu nav tik vienkārši... Nekas, arī no tā var kaut ko labu iegūt. Piemēram, ļauties domām, ko parasti nevar izdarīt dzīves mūžīgajā skrējienā. Vai labāk iepazīties ar blakussēdētāju – paldies Baibai Leitlandei par jauko kompāniju. Likās, lai cik mēs abas (vismaz sākotnēji) esam atturīgi-mazrunīgas, tomēr arī mums raisījās sarunas – gan par laukiem aiz loga, gan par profesionālajiem laukiem.

Otrās dienas pēcpusdienā esam brīvdabas muzeja-ciematā „Düppel", kas atrodas Berlīnes nomalē uz Potsdamas pusi. Šis ir viduslaiku ciemats, kas attīstījies no 12.gs. otrās puses līdz 13.gs. pirmajai trešdaļai un tad ticis pamests. Pēc arheoloģisko izrakumu veikšanas ciematu sāka rekonstruēt, izveidojot eksperimentālās arheoloģijas centru ar būvēm, mājdzīvniekiem un amatniecību.

Brīvdabas muzejs-ciemats „Düppel"

Saule spīd, neredzēti kupli zied liepas, sārtojas ķirši, un mēs – noguruši no sēdēšanas autobusā

– nesteidzīgi (bet skatoties uz pulksteni) baudām šo specifisko cilvēku radīto pieminekli. Man jau visvairāk patika metāllējējs - rotkalis, kas turpat uz vietas atveidoja senās rotas. Tā – „no rokām" – saprast amata būtību ir

Seno steļļu rekonstrukcija

daudz vienkāršāk, kur nu vēl, ka var izvaicāt meistaru un, kas zina, varbūt uzzināt kādu profesionālo noslēpumu!

Šajā dienā mūsu „kultūras" programma ir galā – vēl diezgan tālu jābrauc līdz kempingam, pa ceļam iepērkot pārtiku praktiski visām pārējām brokastīm un vakariņām.

Kempings bija labs. Vienā pusē milzīgs atrakciju parks „Hansapark", otrajā – Baltijas jūra, bet pa vidu – divstāvu koka mājiņu „ciematiņš", kur viesojas cilvēki un pastāvīgi dzīvo... truši. Stereotips par vācu „Ordnung'u" jeb kārtību saplīsa pie pašas iebraukšanas: neviens mūs negaida, recepcija slēgta, atslēgas no mājiņas tik viegli nevar dabūt. Tad vēl pārsteigums dažai labai mājiņai – no sadzīvei nepieciešamajiem sīkumiem (lai gan tualetes papīru par sīkumu nenosauksi!) – praktiski nekā! Nākamrīt kempinga darbiniece recepcijā tik noplata rokas: „Kas mājiņā ir – tas ir, pārējo, lūdzu, pērkam paši". Lai jau būtu, pa dārgo pērkam „minimālo" komplektu Šlēsvigas uzpildes stacijā, bet... izrādās, mājiņās viss bija ārkārtīgi neuzkrītoši paslēpts maisiņā. Tik neuzkrītoši, ka to esam atradušas tikai pēdējā vakarā. Taču kopumā kempings bija labs: kurš gribēja, gāja no rīta vai vakarā peldēties uz jūru,

Vietējie un iebraucēji

Kad ieraudzīju šo augsto būvi, nosaucu to pie sevis par... „ļaunuma mājokli"

Vietējie un iebraucēji

dažs labs apmeklēja atrakciju parku, galu galā kempingā arī nosvinējām LRB 29.gadadienu!

Svētdiena. Neguļam ilgi – braucam uz Šlēsvigu. Laiks kā radīts pastaigai pa muzejiem – apmācies un līst. Likās netaisnīgi, ka Gotorfas pilij atvēlētas tikai nieka divas stundas, bet tālāk sekojošajam vēsturiskajam ciematam, svarīgajam dāņu vikingu tirdzniecības centram Hedebijā (Haithabu) – trīs. Lai arī ciematu patiešām ātrāk tīri fiziski nevarēja apskriet, tomēr Šlēsvigas „pērli" – viduslaikos celtu un baroka laikā pārbūvētu pili – noteikti gribējās apskatīt lēnāk, dziļāk, bez steigas. Bet ceļojumu un ekskursiju plānošana ir sarežģīta lieta, teikšu pat, māksla. Beigu beigās taču bija labi – kamēr lija, iepazināmies ar Gotorfas pils ekspozīcijām un iekštelpām,

Gotorfas pils galvenā fasāde

13.gs. vidus Dievmāte ar Kristus bērnu – kurš apgrauza ozolkoku :)?

Restauratori izklīst pa Gotorfas pils muzeju

Rekonstruētas mājiņas un koka dēļu iela Hedebijas ciematā

„Rekonstruēti" mājlopi

bet Hedebijas ciemata apmeklējums izvērtās par jauku pastaigu jau saulainajā laikā.

Gūtas atziņas – uz Gotorfas pili jābrauc vēlreiz uz visu dienu un... šķilt dzirksteli no degakmens nemaz nav grūti!

Jebkurš ar muzejiem saistīts cilvēks zina, ka pirmdien tie ir slēgti. Bet ir izņēmumi. Mēs pirmdien neticami veiksmīgi esam apmeklējuši Hanzas muzeju Lībekā. Un veiksme bijusi ne vien tāpēc, ka šis muzejs pirmdien strādā, bet arī tāpēc, ka liktenis mums piespēlēja tikties ar muzejā strādājošo latvieti Līgu Dambekalnu, kura ar acīmredzamu prieku novadīja

Lībeka no Hanzas muzeja jumta (vai gandrīz no tā!)

Pie Hanzas muzeja pieder arī Pils klostera ēka: atsegta un neatsegta gotika

mums vismaz stundu garu ekskursiju. Arī citādi muzejs patiešām iesakāms visiem!

Lībeka ir brīnišķīga pilsētiņa. Liekas, pat varētu tajā dzīvot. Pilsētas vecā daļa ir iesprostota starp divām upēm, šis ierobežojums lielā mērā

Kādā iekšpagalmā

noteica pilsētas plānojumu gadsimtu garumā – māju iekšpagalmi ir maksimāli aizbūvēti un kļuvuši par iekškvartālu ieliņām. Tādu pilsētas eju ekskursiju caur Lībekas pagal-miem vakarā mums novadīja vietējā restauratore-tekstilniece Eva Kimmele (Kümmel) ar vīru.

Bet nākamajā dienā viņa pati un divi viņas paziņas rādīja mums savas mājas, kuras katrs no saimniekiem, kā nu kurš, bet centušies restaurēt. Restauratorei līdz darbu beigām mājā vēl tālu jo tālu, bet... tādi piemēri iedvesmo!

Viena ēka – divi īpašnieki

Divas pilnas dienas Lībekai bija ideāls laiks, lai pagūtu gan uz muzejiem, gan lai brīvi pastaigātos pa pilsētu, gan iepazītos ar vietējiem kolēģiem. Visapkārt ziedošas rozes pie fasādēm, brīnišķīga viduslaiku mākslas ekspozīcija Sv. Annas muzejā, pati Lībeka – neliela, bet

Sv. Annas muzejā

Lībekas simbols – 15.gs. beigu Holšteinas vārti (Holstentor)

saturiski „blīva”... Manā skatījumā kultūras pasākumu un vispār visa baudīšanas ziņā tā bija šī brauciena kulminācija.

Starp abām Lībekas dienām nosvinējām Latvijas Restauratoru biedrības 29.gadadienu. Furšets ar uzkodām un dzērieniem, saviesīgajām sarunām, kopīgajam pastaigām līdz jūrai un ne tikai – visādā ziņā jauks pasākums!

Pēdējā diena pirms atpakaļbrauciena. Hamburga. Milzīga pilsēta, kurai diemžēl atvēlētas tikai dažas stundas. Līdz ar to man personīgi praktiski nekādu iespaidu. Jā, paspējām šim laikam daudz ko: sākumā visi aizgājām uz 2016.gadā uzceltu Hamburgas Elbas filharmoniju. Nezinu, kā no akustikas viedokļa, bet kā pilsētas panorāmas platforma tā ir lieliska!

Pēc tam daļa no kolēģiem devās uz Hamburgas manuskriptu centru (esot bijis interesanti!), daļa, t.sk. es – uz Hamburgas Mākslas muzeju (Kunsthalle), daļa – brīvā klīšanā pa pilsētu. Atskatoties uz izvēlēto „ceļu”, domāju, ka vienkārši pastaigāties pa Hamburgu būtu bijis visprātīgākais

Hamburgas Elbas filharmonija jeb Elbi

Hamburgas 19.gs. beigu rātsnams

kopējā iespaida gūšanai, taču arī laiks Mākslas muzejā nebija veltīgi tērēts. Tur Vācijas kolēģe nedaudz pastāstīja gan par muzeju, gan ļāva apskatīt viņu restaurācijas darbnīcas, un tālāk katrs patstāvīgi plānoja atlikušo laiku. Kunsthalle milzīga, visu nemaz nevar pagūt izstaigāt, tāpēc pie 19.gs. gleznām apstājos un gāju virzienā

„Neviens cilvēks pasaulē nevar izmainīt patiesību, to var tikai meklēt, atrast un tai kalpot. patiesība ir ikkatrā vietā”
/D.Bonhēfers/

Skats no Hamburgas Sv. Nikolaja baznīcas bijušā altāra puses

uz autobusu, neizlaižot no rokām fotoaparātu.

Laikam vienīgais, kas mani patiešām ļoti aizkustināja Hamburgā, bija Sv. Nikolaja baznīca, t.i., tās drupas. Pašreiz tas ir memoriālais piemineklis Otrā pasaules kara un iepriekšējo gadu (no 1933.) upuriem. Es ieklīdu tur nejauši un, skatoties uz atsevišķi stāvošo baznīcas torni ar iekšā iebūvētu liftu, pēkšņi sapratu, ka stāvu... baznīcas iekšpusē kaut kur netālu no altāra. Un tas nekas, ka virs manis ir debesis un apkārt nav mūru...

Un atkal pusotra diena autobusā (ar nakti viesnīcā). Lai cik ilgi, garlaicīgi un tādēļ beigu beigās neērti nebūtu braukt, tomēr šis ceļa laiks ir labs dažādām pārdomām un jaunām idejām. Piemēram, par nākamā gada Latvijas Restauratoru biedrības braucienu uz...? Lai kurp mēs dotos, man prieks, ka pēc šī pieredzes apmaiņas brauciena, saku „mēs” un jau „plānoju” doties kārtējā kopīgajā ceļojumā! Paldies visiem, kas bija šajā Vācijas braucienā un tiem, kas to organizēja, īpaši Indrai Tuņai!

Anna Kozorovicka

P.S. Dažas saites tiem, kas nebija, bet ieinteresējās vairāk:

https://www.en.stadtmuseum.de/museum-village-dueppel
https://www.facebook.com/WikingerMuseumHaithabu/
http://www.schloss-gottorf.de/haithabu
https://www.facebook.com/SchlossGottorf/?rf=143542948995238
https://www.youtube.com/watch?v=hrIfC2VrmIc
http://www.schloss-gottorf.de/
http://www.manuscript-cultures.uni-hamburg.de/
https://www.manuscript-cultures.uni-hamburg.de/About_e.html

Sonderforschungsbereich 950 Manuscript Cultures in Asia, Africa and Europe
manuscript of the month

https://www.hamburger-kunsthalle.de/
http://www.hamburger-kunsthalle.de/en/exhibitions/uncharted-territory-jose-davila
https://www.hamburger-kunsthalle.de/en/conservation-0

Latvijas Restauratoru biedrības avīze Nr.74

ISSN 1691-0966
Iznāk kopš 1997. gada novembra.

Adrese:
Vecpilsētas iela 7, Rīga LV 1050, tālr. 67213273

Iznāk 4 reizes gadā
Redaktore D. Murziņa
e-pasts: murzina.dita@gmail.com
Korektore **A. Brīvniece**

Mājas lapa:
www.restauratorubiedriba.lv